

תורה אור • הברשות מקץ • מאמר 5

כי עמך מקור חיים באורך נראה אור

فإن عندك ينبوع الحياة، وبنورك نرى نوراً

إهداء تكريماً لـ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

والد الربي، ريب ليفي يتسحاق

LikuteiTorah.com

الباراشا الحاسيدية

/likuteitorah.com/ar/torah-ohr/mikeitz/5

1 כי עמך מקור חיים באורך נראה אור. הנה מ"ש נראה אור יש בו ב' פירושים.

«لأن عندك ينبوع الحياة، وبنورك نرى نورًا». والآن، إن لعبارة نראה أور (nir'eh or) تفسيرين.

הא' הוא כפשוטו שהאור נראה ומתגלה. והב' לשון רבים מדברים בעדם כלומר אנחנו נראה את האור.

الأول هو معناها البسيط: أن النور يُرى (nir'eh) وينكشف. والثاني هو أنها بصيغة الجمع، أي إن المتكلمين يتحدثون عن أنفسهم: بمعنى أننا نحن سنرى (nir'eh) النور.

ולזהבין זה גם להבין מהו כי עמך מקור חיים ולא כתיב כי אתה.

ولفهم هذا، ينبغي أن نفهم أيضًا ما معنى «لأن عندك ينبوع الحياة»، ولماذا لم يرد في الآية «لأنك أنت».

כי הנה כתיב (זכריה ד) ראיתי והנה מנורת זהב כולה וגולה על ראשה ושבעה נרתיה עליה שבעה ושבעה מוצקות לנרות אשר על ראשה ושנים זיתים עליה.

إذ كُتِبَ (زكريا 4): «رأيت، فإذا بمنارة من ذهب خالص، وعلى رأسها جرة، وسبعة مصابيح لها، وسبعة وسبعة أنابيب للمصابيح التي على رأسها، وزيتونتان فوقها».

וביאור הדבר כי הנה ענין המנורה הוא כמ"ש זה דבר ה' אל זרובבל. כלומר שהמנורה הוא בחי' דבר ה' הוא בחי' כנ"י [כנסת ישראל] מקור נשמות ישראל

وبيان الأمر أن شأن المنارة هو كما ورد: «هذا كلام ه' إلى زربابل (زروבל)». أي إن المنارة هي مستوى «كلام ه'»، وهو مستوى جماعة إسرائيل (כנסת ישראל, Knesses Yisrael), مصدر نفوس إسرائيل.

ושבעה נרותיה הם ז' מדות עליונות אהוי"ר [אהבה ויראה] והתפארות כו' שמאירים מלמעלה בכל נפש

מישראל בבחי' אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] שאפי' [שאפילן] ברשע שורה עליו מלמעלה בבחי' מקיף

ومصابيحها السبعة هي الصفات العلوية السبع، الحب والخشية والتمجيد، وما إلى ذلك، وهي تضيء من الأعلى على كل نفس من إسرائيل بوصفها استتارة من الأعلى (אתערותא דלעילא, isarusa dileila)، حتى إنها تستقر من الأعلى، على نحو محيط (מקיף, makif)، حتى على الشرير.

ולכן כתיב עליה שבבחי' זו שהוא בבחי' השראה מלמעלה בבחי' מקיף כולם שוים לטובה וכמארז"ל

[וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אכל בי עשרה שכינתא שריא וכמ"ש בתניא.

ولذلك وردت كلمة «عليها»: ففي هذا المستوى، وهو تجلٍّ من الأعلى على نحو محيط، يتساوى الجميع في الخير، كما قال حكماءنا، ز"ל: «حيثما اجتمع عشرة، حلَّ الحضور الإلهي (שכינה, Shechinah)»، وكما ورد في تانيا (תניא).

2 ושבעה ושבעה מוצקות הם בחי' המשכות ממדריגות עליונות מבחינת סוכ"ע לאתעדל"ע [לאתערותא דלעילא] זו. וכמה דרגין דא לעילא מן דא עד רום המעלות וכולם הם בחי' שבעה שבעה. וזהו לנרות אשר על ראשה.

ו«سبعة وسبعة أنابيب» هي مَدُّ للنور من مستويات أعلى، من مستوى النور المحيط بجميع العوالم (סובב כל עלמין, sovev kol almin), إلى هذه الاستثارة من الأعلى (אתערותא דלעילא, isarusa dileila). وهناك مراتب كثيرة، بعضها فوق بعض، حتى أسمى المراتب، وكلها على نمط «سبعة [و]سبعة». وهذا هو [معنى] «للمصباح التي على رأسها».

והנה כתיב מנורת זהב כולה שכל המשכות מלעילא לעילא מריש כל דרגין הוא ע"י בחי' זהב שהוא בחי' שמאל כמ"ש מצפון זהב יאתה על אלוה נורא הוד:

والآن، كُتِب: «منارة كلها من ذهب»؛ فكل مَدُّ للنور من أعلى العُلُو، من رأس جميع المراتب، إنما يكون بواسطة مستوى الذهب، وهو مستوى اليسار، كما كُتِب: «من الشمال يأتي الذهب؛ وعلى ه' جلال مهيب».

3 והענין כי הנה כתיב המגביהי לשבת המשפילי לראות בשמים ובארץ

والمقصود [هو هذا]. جاء في الكتاب: «الجالس في الأعالي، الخافض نفسه لينظر إلى السماء والأرض».

שמים פי' שם מים דהיינו בחינת מים שהוא בחינת המשכה ממקום גבוה מסוכ"ע למקום נמוך להיות בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] **והוא בחינת השפלה וירידה אצלו ית'.**

«السماء» تعني «هناك ماء»، أي مستوى الماء، وهو مستوى إيصال النور من موضع عالٍ، من [النور المحيط بجميع العوالم (סובב כל עלמין, sovev kol almin)], إلى موضع منخفض، ليصير مستوى [النور الذي يملأ العوالم كلها (ממלא כל עלמין, memalei kol almin)]; وهذا خفضٌ ونزولٌ بالنسبة إليه، تعالى.

ופי' בשמים ובארץ (בבית"ן הנוספין) מתפרש לשני ענינים.

وَتُفسَّرُ عبارة «في السماء والأرض» (مع حرفي الباء الزائدين) على وجهين.

הא' שהוא משפיל א"ע [את עצמו] כביכול לראות תוך השמים ותוך הארץ.

الأول: أنه يخفض نفسه، على سبيل المجاز، لينظر في السماء وفي الأرض.

והב' כלומר שע"י בחינת שמים וארץ משפיל א"ע [את עצמו] שהם הם הגורמים לבחי' ירידה והשפלה זו.

والثاني، أي إنه يخفض نفسه بواسطة مستوى السماء والأرض، إذ إنهما هما ما يسبب هذا النزول والخفض.

וביאור הענין כי פי' המגביהי לשבת אין ר"ל [רוצה לומר] שהוא ית' גבוה בבחינת מקום שהרי הנה מקום אתי כתיב והוא ית' מקומו של עולם כו'. אלא פי' גבוה במעלה ועילוי אחר עילוי עד אין קץ ותכלית שהוא קדוש ומובדל מגדר עלמין

وبيان الأمر: أن معنى «الجالس في الأعالي» ليس أنه، تعالى، عالٍ من حيث المكان؛ إذ كُتب: «ها هوذا مكان عندي»، وهو، تعالى، مكان العالم، إلى آخره. بل معناه أنه عالٍ في المرتبة، يرتقي من مستوى إلى مستوى بلا نهاية ولا حد، إذ هو قدوس ومنزه عن حدود العوالم.

כי כלם בחכמה עשית ועולם חסד יבנה והוא ית' רם ונשא ממדרגת חכמה עילאה וחסד עליון ואין להם ערוך אליו ית' כלל וכדכתיב לך ה' הגדולה כו' שמדת הגדולה היא בטילה אליו ואין עולה בשם גדולה כלל.

فقد «صنعتها كلها بالحكمة» (الحكمة (חכמה, Chochmah)), و«العالم يُبنى بالإحسان» (الإحسان (חסד, Chesed)); وهو، تعالى، سامٍ ومتعالٍ فوق مرتبة حכמה العليا وחסד الأعلى، ولا نسبة لهما إليه، تعالى، قط، كما كُتب: «لك، ه'، العظمة»، إلى آخره؛ فصفة العظمة مُبْتَلة أمامه، ولا تُحسب «عظمة» قط.

וכן בחינת חכמה נחשבת לגבי הקב"ה כעשי' [כעשיה] גשמית כמ"ש כולם בחכמה עשית

وكذلك يُعَدَّ مستوى حכמה، بالنسبة إلى القدوس المبارك (קב"ה / קודשא בריך הוא, kudsha brich hu). كالفعل المادي (עשיה, asiyah), كما كُتب: «صنعتها كلها بالحكمة» (עשית, asisa).

אלא מה שמתלבש אור א"ס ב"ה בחכמה וחסד ומתפשט תוך עלמין הוא בחינת ירידה והשפלה גדולה.
بل إن تلبس النور اللانهائي (אור אין סוף, Or Ein Sof), مبارکًا هو، بالحكمة (חכמה, Chochmah) والإحسان (חסד, Chesed)، وانتشاره في العوالم، هو هبوط وانخفاض عظيم.

4 והנה בחינת התלבשות זו היא בבחינת תורה ומצות. וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] הקב"ה מניח

תפילין הקב"ה מתפלל ואמרו מלמד שנתעטף הקב"ה כו'. ואמרו ג' ראשונות יושב ועוסק בתורה כו'.

والآن، فإن هذا التلبس يكون من جهة التوراة (תורה) والوصايا (מצוות). وكما قال حكماؤنا، ז"ל: «קב"ה يضع תפילין (tefillin) [علبتين جلديتين تُربطان على الذراع والرأس]»؛ «קב"ה يصلي»؛ وقالوا: «هذا يعلم أن קב"ה قد لَفَّ نفسه»، إلخ. وقالوا: «[خلال] أول ثلاث [ساعات] يجلس وينشغل بالتوراة»، إلخ.

וכן עד"ז כל המצות. וזהו אשר קדשנו במצותיו במצותיו דייקא שהמצות רמ"ח פקודין הן רמ"ח אברין דמלכא

وكذلك سائر الوصايا على هذا النحو. وهذا [هو معنى] «الذي قدّسنا بوصاياه»: «بوصاياه» تحديداً، لأن الوصايا، وهي الأوامر الـ248، هي الأعضاء الـ248 للملك.

כלומר כמו למשל אבר הגשמי שהוא בטל ומתאחד עם החיות הרוחני השוכן בקרבו כך כל המצות הם בטלים ומתאחדים באור א"ס ב"ה ממש

أي إن العضو الجسدي، على سبيل المثال، يكون في حالة إبطال الذات (بيטול, bittul) ومتحدّاً بقوة الحياة الروحية الساكنة في داخله؛ وكذلك تكون جميع الوصايا في حالة **ביטול** ومتحدة بالنور اللانهائي (אור אין סוף, Or Ein Sof)، المبارك هو ذاته.

ובהם ועל ידיהם נמשך גילוי אור א"ס ב"ה להתלבש בבחי' חכמה וחסד וקדשנו שבאתעדל"ת
[שבאתערותא דלתתא] **בעשיית האדם מצות ה' גורם אתעדל"ע** [אתערותא דלעילא] **ורוח אייתי רוח ואמשיך רוח כו':**

وفيها وبوساطتها يُنزل تجلّي النور اللانهائي، المبارك هو ذاته، ليتلبّس بمستوى (בחינה, bechinah) الحكمة والإحسان. ومعنى «الذي قدّسنا» هو أن الاستثارة من الأسفل (אתערותא דלתתא, isarusa dilesata)، حين يؤدي الإنسان وصايا ه'، تُحدث استثارة من الأعلى (אתערותא דלעילא, isarusa dileila)، و«روح تجلب روحاً، وتستجلب روحاً»، إلخ.

5 **וזהו הבט משמים וראה והשקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך את ישראל.**

وهذا هو [معنى] «انظر إلى أسفل من السماء وأبصر»، و«انظر إلى أسفل من مسكنك المقدّس، من السماء، وبارك شعبك إسرائيل».

כי הנה כתיב רם על כל גוים ה' שהעכו"ם [שהעובדי כוכבים ומזלות] **מקבלים חיות מצד רוממות ה'**
והתנשאותו בעצמותו כביכול שהוא מצד עצמותו ומהותו רם ונשא מגדר עלמין עליונים ותחתונים ואין להם יחוס ושייכות אליו כלל

فقد ورد: «ه' عالٍ فوق جميع الأمم»: فالأمم الوثنية تستمد قوة الحياة (חיות, chayus) من جهة سمو ه' واعتلائه في ذاته، كما لو جاز التعبير؛ إذ إنه، بذاته وماهيته، سامٍ ومرتفع فوق حدود العوالم العليا والسفلى، وليس لها أي نسبة إليه ولا أي صلة به إطلاقاً.

ומזה נמשך ממשלת העכו"ם [העובדי כוכבים ומזלות] על ישראל בזמן הגלות גוים מרקדין בהיכלו כו'. כי שממית בידים תתפש והיא בהיכלי מלך שאינו תופס מקום כלל.

ومن هذا تنشأ سيطرة الأمم الوثنية على إسرائيل زمن المنفى، [كما قيل:] «أمم ترقص في هيكله»، إلخ. ف«العنكبوت تُمسك بيديها» (תתפש, tesapes)، «وهي في قصور الملك»، لأنها لا تشغل حيّزًا (תופס, tofes) على الإطلاق.

6 וכך כל העולמות עליונים ותחתונים כולא כלא ממש חשיבי קמי קוב"ה [קודשא בריך הוא] וכדכתיב כי נשגב שמו לבדו רק הודו וזיוו והארתו על ארץ ושמים.

وهكذا تُعَدّ جميع العوالم، العليا والسفلى، في الحقيقة لا شيء أمام ه'، كما ورد: «لأن اسمه وحده متعالٍ»؛ وإنما «مجده» وبهاؤه وإشراقه [تكون] «على الأرض والسماء».

וזהו כד סליק קוב"ה [קודשא בריך הוא] לעילא כו'. ר"ל [רוצה לומר] שנסתלק החיות מההארה למעלה מעלה לבחי' עצמותו ומהותו

وهذا هو معنى «حين يصعد ه' إلى العلاء»، إلخ. أي إن قوة الحياة تنسحب من الإشراق، صاعدةً بعيداً جداً إلى الأعلى، إلى مستوى جوهره وذاته.

ואזי העולמות אינם תופסים מקום כלל והנהגת העולמות הוא בבחי' שינה כביכול כאדם הישן שנסתלק שכלו מהכלי שהוא הגוף למקורו ושרשו ולא נשאר כ"א כח הדמיון שהוא רשימו כו'.

وعندئذ لا تشغل العوالم أي حيّز على الإطلاق، ويجري تدبير العوالم على نحو النوم، كما لو كان الأمر كذلك؛ مثل إنسان نائم انسحب عقله من وعائه، أي جسده، إلى مصدره وأصله، ولم يبق سوى قوة التخيل، وهي الأثر الباقي (רשימו, reshimu)، إلخ.

7 ולכן כתיב ויקץ כישן ה' וכתוב עורה למה תישן ה' שיהיה גילוי אור א"ס ב"ה בחכמה וחסד בבחינת עצמותו ומהותו ית' בכבודו ובעצמו ויאר פניו פנימיות רצונו כו'. והיינו ע"י המשכת התומ"צ [התורה

ומצות].

لذلك كُتِب: «واستيقظ ه' كالنائم»، وكُتِب: «استيقظ! لماذا تنام، يا ه'؟»؛ أي ليكون هناك انكشاف للنور اللانهائي (אור אין סוף, Or Ein Sof)، مبارك هو، في الحكمة (חכמה, Chochmah) والإحسان (חסד, Chesed)، على مستوى جوهره وماهيته، تبارك هو، في مجده وبذاته هو؛ و«ليُضئ وجهه (פניו, panav)»: أي البعد الباطني (פנימיות, pnimiyus) لإرادته، إلخ. وهذا إنما يكون بإنزال النور بواسطة التوراة (תורה) والوصايا (מצוות).

8 וזהו הבט משמים וראה והשקיפה ממעון קדשך מן השמים שם מים שהיא בחי' התורה שנמשלה למים

ואזי וברך את עמך את ישראל

وهذا هو [معنى] «انظر من السماء وأبصر»، و«تطلع من مسكنك المقدس، من السماء»: [فالسما، שמים (shamayim)، تعني] «שם מים» (sham mayim)، أي «هناك ماء»؛ وهو مستوى أو جانب (بחינה، bechinah) من التوراة (תורה) التي شُبِّهت بالماء؛ وعندئذٍ «وبارك شعبك إسرائيل».

כי ע"י בחינה זו נהי' [נהיה] אנחנו עם בני ישראל נראים לפניו לדבר חשוב שכל עיקר ההשגה והגילוי

הוא ע"י התורה

فمن خلال هذه **בחינה** نرى نحن، شعب بني إسرائيل، أمامه بوصفنا أمرًا ذا شأن؛ لأن جوهر الإدراك والتجلي كله إنما يكون من خلال التوراة؛

והתורה היא אצלנו בהתגלות וזהו נפתחו השמים ואראה מראות אלקים בחינת אספקלריא המאירה

שע"י בחי' שמים.

والتوراة ظاهرة عندنا. وهذا هو [معنى] «انفتحت السماوات فرأيت رؤى ألكيم (אלקים, Elokim)»: **בחינה** المرآة الصافية المضيئة (אספקלריא המאירה, aspaklaria hame'irah)، التي تأتي من خلال **בחינה** السماء.

הנה מתראה לפניו כביכול כאלו עד"מ רואה במראה המאירה שהיא מכלי זכוית שע"י המראה נראה

הדבר שרואין בה לדבר גדול יותר ומשובח יותר ממה שרואין אותה כך בלא מראה.

[إسرائيل] منظور إليه أمامه، كما لو أن المرء، على سبيل التشبيه، ينظر في مرآة زجاجية مضيئة: فالشيء الذي يُرى فيها يبدو، من خلال المرآة، أكبر وأجمل مما يبدو حين يُرى من دون مرآة.

כך ע"י הבטה והשקפה בבחי' התורה שם נראים לפניו ישראל שהם מקיימי' התורה בבחי' שבח

וגדולה.

وهكذا، بالنظر والتطلع من خلال التوراة، يُرى هناك أمامه إسرائيل، الذين يوفون بالتوراة، مقرونين بالمدح والعظمة.

וזהו ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ פי' שהם ממשיכים להיות שורה ומתגלה בחי' הוי"ה אחד

שיהיה שורה בארץ התחתונה.

وهذا هو [معنى] «ومن مثل شعبك إسرائيل، أمة واحدة في الأرض»: أي إنهم يجذبون إلى الأسفل مستوى «הוי' אחד»، لكي يستقرّ ويتجلّى، حتى يحلّ في الأرض السفلى.

9 והנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] מצות צריכות כוונה היינו כוונת הלב רעותא דלבא להמשיך אא"ס

[אור אין סוף] ב"ה ממקורא דכולא שיומשך ויתגלה בבחי' חכמ' [חכמה] וחסד.

قال حكماؤنا، ז"ל: «الوصايا (מצות, mitzvos) تحتاج إلى نية؛ أي إلى نية القلب، ورغبة القلب (רעותא דלבא, re'usa d'liba) [أي رغبة القلب]]، لاستجلاب النور اللانهائي (אור אין סוף, Or Ein Sof)، تبارك ה', من مصدر الكل، كي يُستجلب وينكشف في مستوى الحكمة (חכמה, Chochmah) والإحسان (חסד, Chesed).

וזהו בחי' הזהב שהזהב הוא מנוצץ כעין ניצוצי וגחלי אש לוחשות. וכך צריך להיות בחי' רעותא דלבא ברשפי אש האהבה.

وهذا هو مستوى الذهب، إذ يتلألأ الذهب كشرارات وجمرات متوهجة من نار. وهكذا ينبغي أن تكون رغبة القلب، مشتعلة بلهب نار الحب.

והיינו כשיקיים מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] בכל יום יהיו בעיניך כחדשים. דהיינו כשישים אל לבו ויתבונן במוחו ושכלו מ"ש אני ראשון ואני אחרון. ואני הוי"ה לא שניתי ואתה הוא קודם שנברא העולם כו'.

وهذا يكون حين يطبق المرء قول حكماؤنا، ז"ל: «لتبدل لك كل يوم كأنها جديدة». أي حين يستحضر في قلبه ويتأمل بعقله وفكره ما هو مكتوب: «أنا الأول وأنا الآخر»، و«أنا، ה', لم أغير»، و«وأنت [كما كنت] قبل أن يُخلق العالم»، إلخ.

וזהו פי' הא' של בשמים ובארץ דהיינו שמשפיל א"ע [את עצמו] לתוך בחינת שמים וארץ:

وهذا هو التفسير الأول لعبارة «في السماء وعلى الأرض»: أي إنه يخفض ذاته إلى مستوى السماء والأرض.

10 וביאור פי' הב' שבחינת שמים וארץ הוא הגורם ההשפלה יובן עם מ"ש וגלה על ראשה שפי' גולה

הוא מלשון גולת הכותרת שהיא בחי' כתר למעלה מן הראש. והיינו בחי' כתר מלכות עטרת תפארת.

وسيُفهم بيان التفسير الثاني، القائل إن مستوى أو جانب (בחינה, bechinah) السماء والأرض هو ما يسبب نزول ה', مما ورد: «وعاؤها (גולה, gulah) فوق رأسها»؛ فكلية **גולה** مأخوذة من التعبير «تاج رأس العمود» (גולת הכותרת, gulas hakoseres)، وهو مستوى التاج الذي يعلو الرأس. وهذا هو مستوى التاج (כתר, Keser) للملكوت (מלכות, Malchus)، أي التاج الملكي، تاج الجمال (תפארת, Tiferes).

11 והענין כי זה כלל גדול בעבודת ה' שהעבודה שמצד הרצון והבחירה שמחמת השגת המשכילים קרבת

אלקים כי טוב אין זו נק' בשם עבודת עבד

والمقصود [هو هذا]: إن مبدأً عظيمًا في خدمة ه' هو أن الخدمة التي تنبع من إرادة المرء واختياره، انطلاقًا من إدراك أهل الفكر أن «القرب من أלקים حسن»، لا تُسمّى «خدمة العبد».

כי עיקר העבודה היא לקבל עליו עול מ"ש שהיא למעלה מן הטעם והדעת המושג וכמ"ש שום תשים עליך מלך

فإن جوهر الخدمة هو أن يقبل المرء على نفسه نير ملكوت السماء، الذي يعلو على العقل وعلى المعرفة التي يمكن إدراكها، كما كُتب: «لا بد أن تقيم عليك ملكًا».

וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] בטל רצונך מפני רצונו שיהיה לו ביטול רצון וכאלו אין לו רצון אחר כלל רק לקיים מה שמצוה עליו השי"ת [השם יתברך] ובקבלי [ובקבלה] זו אתכפיי [אתכפיא] סט"א [סטרא אחרא] ואסתלק יקרא דקוב"ה [דקודשא בריך הוא] כו'.

وكما قال حكماءنا، ז"ל: «أبطل إرادتك أمام إرادته»، أي أن يكون لديه إبطال لإرادته، كأنه لا إرادة أخرى له مطلقًا سوى أن ينفذ ما يأمره به ه'، تبارك وتعالى. وبهذا القبول يُخضَع الجانب الآخر (סטרא אחרא, sitra achra)، ويرتفع مجد القدوس المبارك (קב"ה / קודשא בריך הוא, kudsha brich hu)، إلخ.

12 וזהו ברוך אתה הוי"ה אמ"ה [אלקינו מלך העולם] שנמשך להיות בחי' מלכותו על העולם מחמת ביטול רצון

להיות עבד לו. ואזי נמשך מלמעלה להיות בחי' מלך כי אין מלך בלא עם.

وهذا [هو معنى] «مبارك أنت، ه'، أלקينو، ملك العالم»: أي إن مستوى ملكه على العالم يُستمدّ بسبب إبطال الإرادة (ביטול, bittul)، إذ يضع المرء إرادته جانبًا ليكون عبدًا له. وعندئذ يُنَزَّل من الأعلى ليكون في مرتبة الملك، إذ لا ملك بلا شعب.

וזהו כי לי בני ישראל עבדים פירשו שע"י שיהיו בבחי' עבדים אזי יהיו לי ואזי יומשך גילוי אור א"ס ב"ה ממקורא דכולא.

وهذا [هو معنى] «لأن بني إسرائيل عبيد لي»: أي إنهم يكونهم في حال العبيد يصيرون حينئذ «لي»، وعندئذ يُستمدّ ظهور النور اللانهائي (אור אין סוף, Or Ein Sof)، مبارك هو، من مصدر الكل.

13 וזהו המשפילי לראות בשמים ובארץ פי' שע"י בחי' שמים וארץ שהם בחי' תושב"כ [תורה שבכתב]

ותורה שבע"פ [שבעל פה]

وهذا هو [معنى] «الذي يخفض نفسه لينظر إلى السماء وإلى الأرض»: أي إن ذلك يكون بوساطة مستوى السماء والأرض، وهما التوراة المكتوبة والتوراة الشفوية.

ופעמים שהם נקראים בחינת תורה ותפלה ועי"ז גורם ירידת והמשכת אור א"ס ב"ה כי התפלה היא מבחי' ארץ שהיא בחי' ביטול רצון להיות כעפר.

وأحيانا يُطلق عليهما اسم التوراة (تורה) والصلاة؛ ومن خلال ذلك يُحدث [الإنسان] نزولَ النور اللانهائي (אור אין סוף, Or Ein Sof)، مباركٌ هو، وجذبَهُ إلى الأسفل. فالصلاة من مستوى الأرض، وهي إبطال المرء لإرادته (ביטול, bittul)، بحيث يكون المرء كالتراب.

14 וזהו ענין הצעקה במרירות צעק לבם ויצעקו אל ה' בצר להם ועי"ז ופרעה הקריב כי ע"י אתעדל"ת

[אתערותא דלתתא] מעומק' [מעומקא] דלבא במרירו' נפשו מפנימיות נקודת הלב אזי אתכפיי' [אתכפייא] סט"א

[סטרא אחרא] ואסתלק יקרא דקוב"ה [דקודשא בריך הוא] וכו'

وهذا هو شأن الصراخ بمرارة: «صرخ قلبهم»، و«صرخوا إلى ه' في ضيقهم»، ومن خلال ذلك: «وفرعون قَرَبَ» (הקריב, hikriv). فبواسطة استثارة من الأسفل (אתערותא דלתתא, isarus dilesata)، تنبع من أعماق القلب، ومن مرارة النفس، ومن البعد الباطني (פנימיות, pnimiyus) لنقطة القلب، يُخضع الجانب الآخر (סטרא אחרא, sitra achra)، ويرتفع مجد القدوس المبارك (קב"ה / קודשא בריך הוא, kudsha brich hu)، إلخ.

וכן ע"י התורה והמצות אשר קדשנו במצותיו שהעלנו בקדש העליון כו' כמ"ש במ"א רוח אייתי רוח ואמשיך רוח ה' וגילוי אור א"ס ב"ה ממקורא דכולא.

وكذلك من خلال التوراة (تורה, Torah) والوصايا (מצוות, mitzvos): «الذي قَدَّسنا بوصاياه»، إذ رفعنا إلى القداسة العليا، إلخ؛ كما هو مشروح في موضع آخر: «روحٌ تجلب روحًا وتستجلب» روح ه' وانكشف النور اللانهائي (אור אין סוף, Or Ein Sof)، تبارك هو، من مصدر الكل.

15 וזהו בחי' מנורת זהב כו' בחי' שמאל וכמ"ש מצפון זהב יאתה כו'. אך הגורם לבחי' ומדרגה רבה זו וביטול רצון זה. הנה כתיב ושנים זיתים עליה אחד מימין הגלה וא' על שמאלה.

وهذا هو مستوى «المنارة الذهبية» (מנורת זהב, menorah), إلخ، مستوى اليسار، كما ورد: «من الشمال يأتي الذهب»، إلخ. لكن ما الذي يسبب هذا المستوى والمرتبة العظيمين، وهذا الإبطال للذات (ביטול, bittul) في الإرادة (רצון, ratzon)؟ ورد: «وشجرتا زيتون فوقها، إحداهما عن يمين الوعاء والأخرى عن يساره».

16 וכתוב אחד אומר אשר הם מריקים הזהב פי' שע"י נמשך בחי' הזהב והם הם בחי' התורה והמצות בשרשם שמהם נשפע בחינת התעוררות בנצוץ אלקות שבאדם

ويقول نص آخر: «الذين يسكبون الذهب»، أي إن مرتبة الذهب تنزل بواسطتهم. وهما مرتبة التوراة (تורה, Torah) والوصايا (מצות, mitzvos) في جذرهما، ومنهما يفيض استيقاظ في الشرارة الإلهية الكامنة في الإنسان،

לעורר את האהבה כרשפי אש ומרירות על נפשו מעומקא דלבא בצר לו בגלותא במאסר הגוף ולהיות כלתה נפשו להשתפך אל חיק אביה בכלות הנפש לצאת מנרתקה.

لتوقظ محبة كألجنة الذهب، ومرارة على نفسه من أعماق القلب، في ضيقه في المنفى، في سجن الجسد؛ ولتتوق نفسه إلى أن تنسكب في حضن أبيها، بلهفة النفس، لتخرج من غمدها.

17 וזהו כי עמך מקור חיים ר"ל [רוצה לומר] שמקור החיים והמשכות שפע אור אלקי בכל העולמות עליונים ותחתונים הוא בטל וטפל לגבי קוב"ה [קודשא בריך הוא] בכבודו ובעצמו

وهذا هو [معنى] «لأن عندك منبع الحياة»: أي إن مصدر الحياة، ومصدر إنزال فيض النور الإلهي إلى جميع العوالم العليا والسفلى، هو في إبطال الذات وتابع، ومنزلته ثانوية بالنسبة إلى ה' (קב"ה / קודשא בריך הוא, kudsha brich hu) في مجده وذاته عينا.

כי הקב"ה בכבודו ובעצמו אינו בגדר המשכה והשפע' כלל אלא שבאורך נראה אור דהיינו ע"י הארת אור התורה ומצות שהן הן בחי' אברין דמלכא שם בחי' המשכה להיות נראה אור ונתגלה בבחי' גילוי

فإن ه' في مجده وذاته عينا لا يندرج إطلاقاً في باب الإنزال والفيض؛ بل «بنورك يُرى النور» (נראה אור, nir'eh or)، أي إنه بفضل إشراق نور التوراة (تורה, Torah) والوصايا (מצות, mitzvos)، التي هي «أعضاء الملك»، يحدث إنزال، فيرى النور وينكشف ظهوراً جلياً.

וגם אנחנו נראה כי מאחר שעל ידינו מתראה האור הרי אנחנו נראים באור זה ומתגלי' [ומתגלה] הארת קדושי' [קדושה / קדושת] ישראל כמ"ש ומי כעמך ישראל כו':

وكذلك «سنرى» (נראה, nir'eh): إذ إن النور يُرى من خلالنا، فنحن أيضًا نرى في هذا النور، ويُكشف إشراق قداسة إسرائيل، كما هو مكتوب: «ومن مثل شعبك إسرائيل؟» إلخ.

حول هذه الطبعة

.the English translation و This edition contains the Hebrew text

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

.Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0>

الترجمة العربية والشروح: أُعدت لموقع LikuteiTorah.com بمساعدة الذكاء الاصطناعي (openai/gpt-6-luna-pro:batch)، وقورنت بالنص العبري وبموقع سفاريا؛ ولم يراجعها محرر بشري بعد. يرجى التحقق من كل ما هو مهم بالرجوع إلى النص العبري.

طلب الريبي أن تُدرّس مآماريم باراشا الأسبوع، «الباراشا الحسيدية»، خلال ذلك الأسبوع، موزعة على أيامه السبعة (Sichah of Shabbos Parshas) likuteitorah.com/about/the-chassidishe- (Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309 /parsha). لماذا ندرسها، وما بركات الريبي: -

مشروع مجاني غير تجاري؛ لا يُباع هنا شيء. والمشروع غير تابع لكيهوت أو سفاريا أو مكتبة لوبافيتش. © likuteitorah.com

من /likuteitorah.com/ar/torah-ohr/mikeitz/5

إهداء تكريماً لـ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

والد الريبي، ريب ليفي يتسحاق